T.C.

NECMETTİN ERBAKAN ÜNİVERSİTESİ
SAĞLIK BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ

Nöroloji Anabilim Dalı

Yüksek Lisans Tezi

ALZHEİMER HASTALARINDA RESPİRATUAR FONKSİYONUNUN DEĞERLENDİRİLMESİ VE SOLUNUM REHABİLİTASYONUNUN ETKİSİ

Gülay BÜYÜKGÖL

Danışman
Prof. Dr. Figen GÜNEY

Bu Araştırma Necmettin Erbakan Üniversitesi Bilimsel Araştırma Projeleri Koordinatörlüğü tarafından 191318007 proje numarası ile desteklenmiştir.

KONYA-2022

PREVIEW

TEZ ONAY SAYFASI

Necmettin Erbakan Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü Nöroloji Anabilim Dalı Yüksek Lisans Öğrencisi **Gülay BÜYÜKGÖL'ün** "**Alzheimer Hastalarında Respiratuar Fonksiyonun Değerlendirilmesi ve Solunum Rehabilitasyonunun Etkisi**" başlıklı tezi tarafımızdan incelenmiş; amaç, kapsam ve kalite yönünden Yüksek Lisans Tezi olarak kabul edilmiştir.

KONYA/ 27.07.2022

Tez Danışmanı	Unvanı Adı Soyadı Üniversitesi /Fakülte/Anabilim Dalı	İmzası
Üye	Unvanı Adı Soyadı Üniversitesi/Fakülte/Anabilim Dalı	İmzası
Üye	Unvanı Adı Soyadı Üniversitesi/Fakülte/Anabilim Dalı	İmzası
Üye	Unvanı Adı Soyadı Üniversitesi/Fakülte/Anabilim Dalı	İmzası
Üye	Unvanı Adı Soyadı Üniversitesi/Fakülte/Anabilim Dalı	İmzası

Yukarıdaki tez, Necmettin Erbakan Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü Yönetim Kurulunun 03/08/2022 tarih ve 16/04 sayılı kararı ile onaylanmıştır.

Prof. Dr. Kısmet Esra NURULLAHOĞLU ATALIK

Enstitü Müdürü

İmzası

PREVIEW

BEYANAT

Bu tezin tamamının kendi çalışmam olduğunu, planlanmasından yazımına kadar hiçbir aşamasında etik dışı davranışımın olmadığını, tezdeki bütün bilgileri akademik ve etik kurallar içinde elde ettiğimi, tez çalışmasıyla elde edilmeyen bütün bilgi ve yorumlara kaynak gösterdiğimi ve bu kaynakları kaynaklar listesine aldığımı, tez çalışması ve yazımı sırasında patent ve telif haklarını ihlal edici bir davranışımın olmadığını beyan ederim.

27.07.2022

Gülay BÜYÜKGÖL

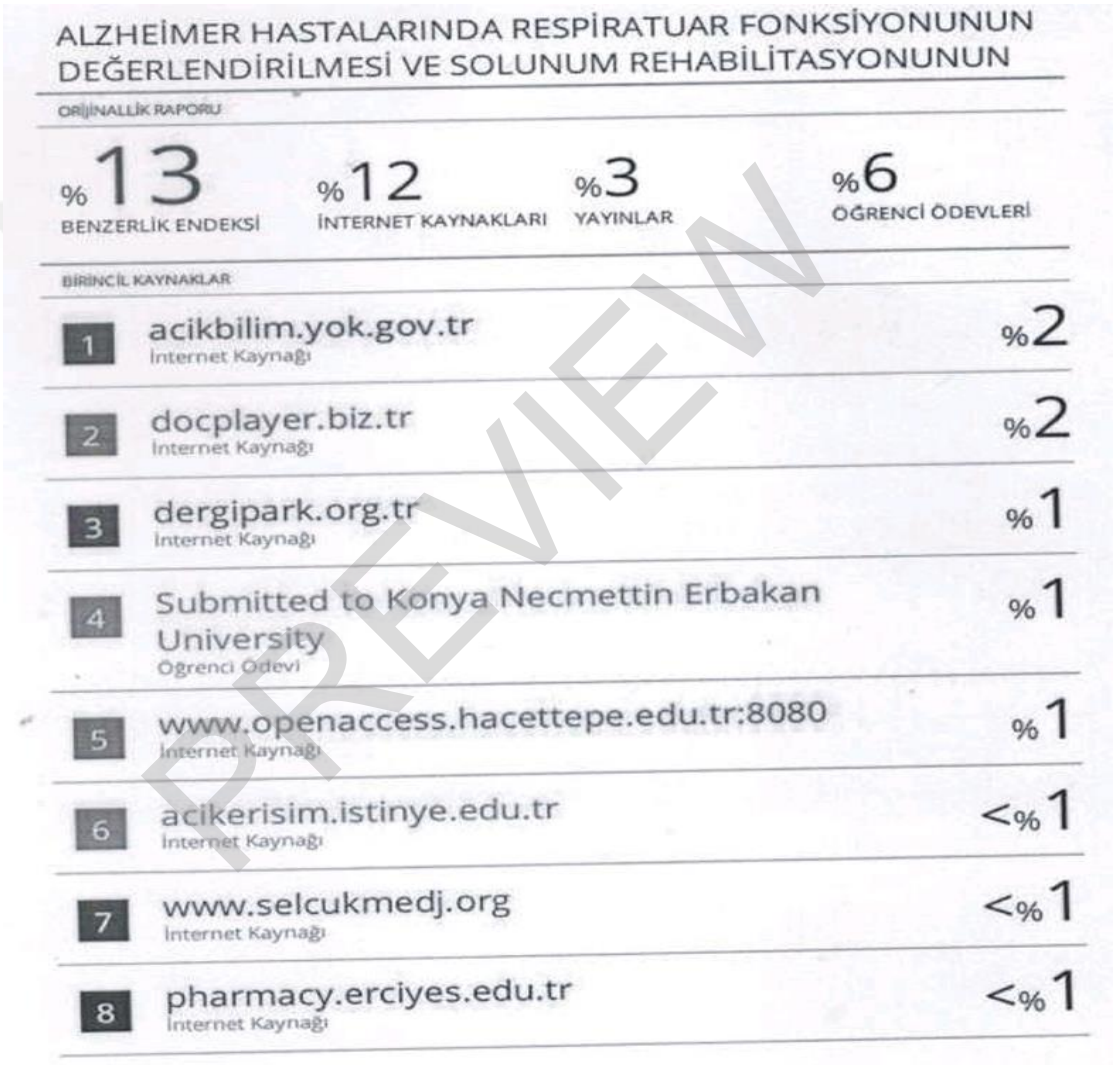
PREVIEW

BENZERLİK RAPORU

Tezin Tam Adı : Alzheimer Hastalarında Respiratuar Fonksiyonun Değerlendirilmesi ve Solunum Rehabilitasyonunun Etkisi

Öğrencinin Adı Soyadı : Gülay BÜYÜKGÖL

Dosyanın Toplam Sayfa Sayısı : 57

ALZHEİMER HASTALARINDA RESPİRATUAR FONKSİYONUNUN DEĞERLENDİRİLMESİ VE SOLUNUM REHABİLİTASYONUNUN

ORİJİNALLİK RAPORU

%13	%12	%3	%6
BENZERLİK ENDEKSİ	İNTERNET KAYNAKLARI	YAYINLAR	ÖĞRENCİ ÖDEVLERİ

BİRİNCİL KAYNAKLAR

1	acikbilim.yok.gov.tr İnternet Kaynağı	%2
2	docplayer.biz.tr İnternet Kaynağı	%2
3	dergipark.org.tr İnternet Kaynağı	%1
4	Submitted to Konya Necmettin Erbakan University Öğrenci Ödevi	%1
5	www.openaccess.hacettepe.edu.tr:8080 İnternet Kaynağı	%1
6	acikerisim.istinye.edu.tr İnternet Kaynağı	<%1
7	www.selcukmedj.org İnternet Kaynağı	<%1
8	pharmacy.erciyes.edu.tr İnternet Kaynağı	<%1

PREVIEW

Danışman Öğretim Üyesi Adı Soyadı: Prof. Dr. Figen GÜNEY

ÖNSÖZ VE TEŞEKKÜR

Lisansüstü eğitimim boyunca desteğini her zaman hissettiğim, engin bilgi ve tecrübelerini benden asla esirgemeyen, tezin her aşamasında büyük bir özen ve ilgiyle yanımda olan değerli Tez Danışmanım Sayın Prof. Dr. Figen Güney'e,

Hem lisans hem lisansüstü eğitim hayatıma ışık tutan ve her konuda bana yardımcı olan değerli hocam Sayın Dr. Öğr. Üyesi Gökmen Yapalı'ya,

Yüksek lisans programı boyunca desteklerini her zaman hissettiğim sevgili çalışma arkadaşlarıma,

Hayatımın her anında bana güvenen ve her zaman yanımda olan sevgili aileme ve benim için her türlü fedakarlığı yapan sevgili eşim ve kızıma en içten teşekkürlerimi ve saygılarımı sunarım.

Bu Tez Çalışması Necmettin Erbakan Üniversitesi Bilimsel Araştırma Projeleri Koordinatörlüğü tarafından 191318007 proje numarası ile desteklenmiştir.

Gülay Büyükgöl

PREVIEW

İÇİNDEKİLER

Tez Kapağı ve İç Kapak i
Tez Onay Sayfası ii
Tez Beyan Sayfası iii
Benzerlik Raporu iv
Önsöz ve Teşekkür v
İçindekiler vi
Kısaltmalar ve Simgeler Listesi viii
Şekiller Listesi x
Tablolar Listesi xi
ÖZET xii
ABSTRACT xiii
1. GİRİŞ VE AMAÇ 1
2. GENEL BİLGİLER 3
2.1. Demans 3
2.1.1. Demansın Tipleri 3
2.1.2. Demansın Klinik Özellikleri 4
2.2. Alzheimer Hastalığı 4
2.2.1. Epidemiyoloji 4
2.2.2. Histopatoloji 5
2.2.3. Risk Faktörleri 7
2.2.4. Semptomlar 7
2.2.5. Klinik Evreleri 8
2.2.6. Tanı Yöntemleri 9
2.2.7. Tedavi Yöntemleri 10
2.3. Solunum Sistemi ve Rehabilitasyonu 10
2.3.1. Yaşa Bağlı Solunum Sistemindeki Değişiklikler 11
2.3.2. Alzheimer Hastalığında Solunum Sisteminin Etkilenimi 12
2.3.3. Solunum Fonksiyonu Değerlendirme Testleri 13
2.3.4. Solunum Rehabilitasyonu ve Egzersizleri 14
3. GEREÇ VE YÖNTEM 16
3.1. Amaç 16
3.2. Çalışma Grupları 16

PREVIEW

3.3. Çalışmaya Dahil Edilme ve Edilmeme Kriterleri 16
3.4. Değerlendirme Testleri 17
3.5. Solunum Egzersiz Programı 18
3.6. Verilerin Analizi 21
4. BULGULAR 22
4.1. Çalışma Gruplarının Demografik Bilgilerinin Analizi 22
4.2. Çalışma Gruplarının MMSE Değerleri 24
4.3. Çalışma Gruplarının SFT Değerleri 25
5. TARTIŞMA 28
5.1. Demografik Bilgilerin Değerlendirilmesi 28
5.2. MMSE Testinin Değerlendirilmesi 28
5.3. AH'da Respiratuar Fonksiyonun Etkilenimi 29
5.4. AH'da Solunum Rehabilitasyonunun Etkisi 30
5.5. Solunum Fonksiyon Testi Parametrelerin Değerlendirilmesi 31
6. SONUÇ VE ÖNERİLER 34
7. KAYNAKLAR 35
8. ÖZGEÇMİŞ 39
9. EKLER 40
Ek-1: Etik Kurul Onam Kararı 40
Ek-2: Aydınlatılmış Onam Formu 41
Ek -3: Demografik Bilgi Formu 42
Ek -4: MMSE Testi 43
Ek-5: Solunum Egzersizleri Ev Programı 44

PREVIEW

KISALTMALAR VE SİMGELER LİSTESİ

ABD:	Amerika Birleşik Devletleri
AH:	Alzheimer Hastalığı
AP:	Amiloid Plak
APOE:	Apolipoprotein E geni
APP:	Amiloid Prekürsör Proteini
Aβ:	Amiloid Beta proteini
DSM-IV:	Diagnostic and Statistical Manual of Mental Disorders
e2:	APOE-e2 allel formu
e3:	APOE-e3 allel formu
e4:	APOE-e4 allel formu
FDA:	The Food and Drugs Administration
FEV1:	Forced expiratory volume
FRC:	Fonksiyonel Rezidüel Kapasite
FTD:	Frontotemporal Demans
FVC:	Forced Vital Capacity
GYA:	Günlük Yaşam Aktivitesi
HT:	Hipertansiyon
KOAH:	Kronik Obstruktif Amfizem Hastalığı
MMSE:	Mini Mental State Examination
NFY:	Nörofibriler Yumak
PEF:	Peak Expiratory Flow
RSH:	Respiratuar Sistem Hastalıkları
RV:	Rezidüel Volüm
SFT:	Solunum Fonksiyon Testi
SPSS:	Statistical Package for Social Sciences
TİS:	Triflow İnsentif Spirometri

PREVIEW

TLC:	Total Lung Capacity
TÜİK:	Türkiye İstatistik Kurumu
VaD:	Vasküler Demans
VKİ:	Vücut Kitle İndeksi
α:	Alfa
β :	Beta
γ :	Gama

PREVIEW

ŞEKİLLER LİSTESİ

Şekil No **Sayfa No**

Şekil 2.1. APP'nin Metabolize Edilmesi Sonucu Oluşan Aß Proteini. 6
Şekil 2.2. Tau Proteinin NFY'leri Oluşturma Süreci. 7
Şekil 3.1. Spirometrik Ölçüm. 18
Şekil 3.2. Büzük Dudak Solunumu 19
Şekil 3.3. Öne Eğilme Postüründe Büzük Dudak Solunumu 19
Şekil 3.4. Diyafragmatik Solunum 20
Şekil 3.5. TİS cihazıyla İnspirasyon Eğitimi. 20
Şekil 3.6. TİS cihazıyla Ekspirasyon Eğitimi. 21
Şekil 4.1. Alzheimer ve Kontrol Grubunun Solunum Parametrelerinin Yüzdelik Değerlerinin Gösterimi. 27
Şekil 4.2. Alzheimer Grubunun Rehabilitasyon Öncesi ve Sonrası Solunum Parametrelerinin Yüzdelik Değerlerinin Gösterimi. 27

PREVIEW

TABLOLAR LİSTESİ

Tablo No **Sayfa No**

Tablo 4.1. Çalışma Gruplarının Demografik Bilgileri. 22
Tablo 4.2. Çalışma Gruplarının Cinsiyet, Eğitim ve Mesleki Dağılımı. 23
Tablo 4.3. Çalışma Gruplarının Kronik Rahatsızlık, İlaç Kullanımı ve Psikolojik Rahatsızlık Durumlarının Dağılımı. 24
Tablo 4.4. Çalışma Gruplarının MMSE Değerleri. 24
Tablo 4.5. Alzheimer Grubunun Rehabilitasyon Öncesi ve Sonrası MMSE Değerleri. 24
Tablo 4.6. Alzheimer grubunun MMSE ve Yaş değişkenlerinin Korelasyonu. 25
Tablo 4.7. Alzheimer Grubunun MMSE ve Eğitim Durumu Değişkenlerinin Korelasyonu 25
Tablo 4.8. Çalışma Gruplarının SFT Değerleri. 26
Tablo 4.9. Alzheimer Grubunun Rehabilitasyon Öncesi ve Sonrası SFT Değerleri. 26

PREVIEW

ÖZET

T.C.
NECMETTİN ERBAKAN ÜNİVERSİTESİ
SAĞLIK BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ

Alzheimer Hastalarında Respiratuar Fonksiyonunun Değerlendirilmesi ve Solunum Rehabilitasyonunun Etkisi

Gülay BÜYÜKGÖL
Nöroloji Anabilim Dalı
Yüksek Lisans Tezi / Konya-2022

Bu araştırmada Alzheimer'lı bireyler aynı yaş grubundaki sağlıklı bireylerle respiratuar fonksiyon açısından değerlendirildi. Ayrıca, Solunum Rehabilitasyonunun Alzheimer üzerindeki etkisi araştırıldı.

Çalışmamıza Necmettin Erbakan Üniversitesi Meram Tıp Fakültesi Nöroloji Anabilim Dalı Demans polikliniğinde Alzheimer Hastalığı (AH) tanısı almış hafif ve orta evre 24 Alzheimer hastası (Alzheimer Grubu) ve aynı yaş gruplarındaki 24 sağlıklı birey (Kontrol Grubu) dahil edilmiştir.

Katılımcılara çalışmanın başlangıcında MMSE (Mini-Mental State Examination) testi ve Solunum Fonksiyon Testi (SFT) yapıldı. SFT ölçümünde; FVC, FEV1,PEF ve FEV1/FVC parametrelerine hem litrelik hem yüzdelik olarak değerlerine bakıldı. Ayrıca, Alzheimer hastaları 3 aylık bir solunum rehabilitasyonu programına tabi tutularak, 3 ay sonra tekrar değerlendirildi. Solunum Rehabilitasyonu programı kapsamında hastalara kontrollü solunum teknikleri (Büzük Dudak Solunumu, Öne Eğilme Postüründe Büzük Dudak Solunumu ve Diyafragmatik Solunum) ve Triflow İnsentif Spirometre (TİS) cihazıyla Solunum Kasları Egzersiz Eğitimi verildi.

Çalışmanın sonucunda, Alzheimer hastalarının MMSE skorunda rehabilitasyon öncesi ve sonrası anlamlı bir fark oluşmamıştır ($p>0,05$).SFT ölçümünde ise Alzheimer grubuyla kontrol grubu arasında FVC parametresinde litre bazında anlamlı bir fark oluşurken ($p<0,05$), %'lik bazda gruplar arası anlamlı bir fark oluşmamıştır ($p>0,05$). FEV1 ve PEF parametrelerinde hem litre hem %'lik değerlerde anlamlı bir fark oluşmuştur ($p<0,05$). FEV1/FVC indeksinde de iki grup arasında anlamlı bir fark oluşmuştur ($p<0,05$). Genel olarak bakıldığında, tüm solunum kapasitelerinde Alzheimer grubunun kontrol grubuna oranla daha düşük kapasiteye sahip olduğu görülmüştür. Alzheimer'lı bireylerde 3 aylık solunum rehabilitasyonu sonrasında tekrar yapılan SFT ölçüm sonucunda ise FVC, FEV1 parametrelerinde hem litre hem %'lik değerlerinde anlamlı bir fark elde edilmiş ($p<0,01$), PEF parametresinde de hem litre hem %'lik bazda anlamlı bir fark çıkmıştır ($p<0,05$). Ancak, FEV1/FVC indeksinde anlamlı bir fark oluşmamıştır ($p>0,05$).

Elde edilen bulgular neticesinde, solunum egzersizlerinin Alzheimer'lı bireylerde genel anlamda olumlu bir etkisi olduğu anlaşılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Alzheimer hastalığı, solunum fonksiyon testi, solunum rehabilitasyonu

Reproduced with permission of copyright owner. Further reproduction prohibited without permission.